

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
KRAKÓW, ZIELONA 7. TEL. 510.

CENA 20 MAREK.

TYGODNIK SPORTOWY

ORGAN NIEZALEŻNY DLA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO MŁODZIEŻY.

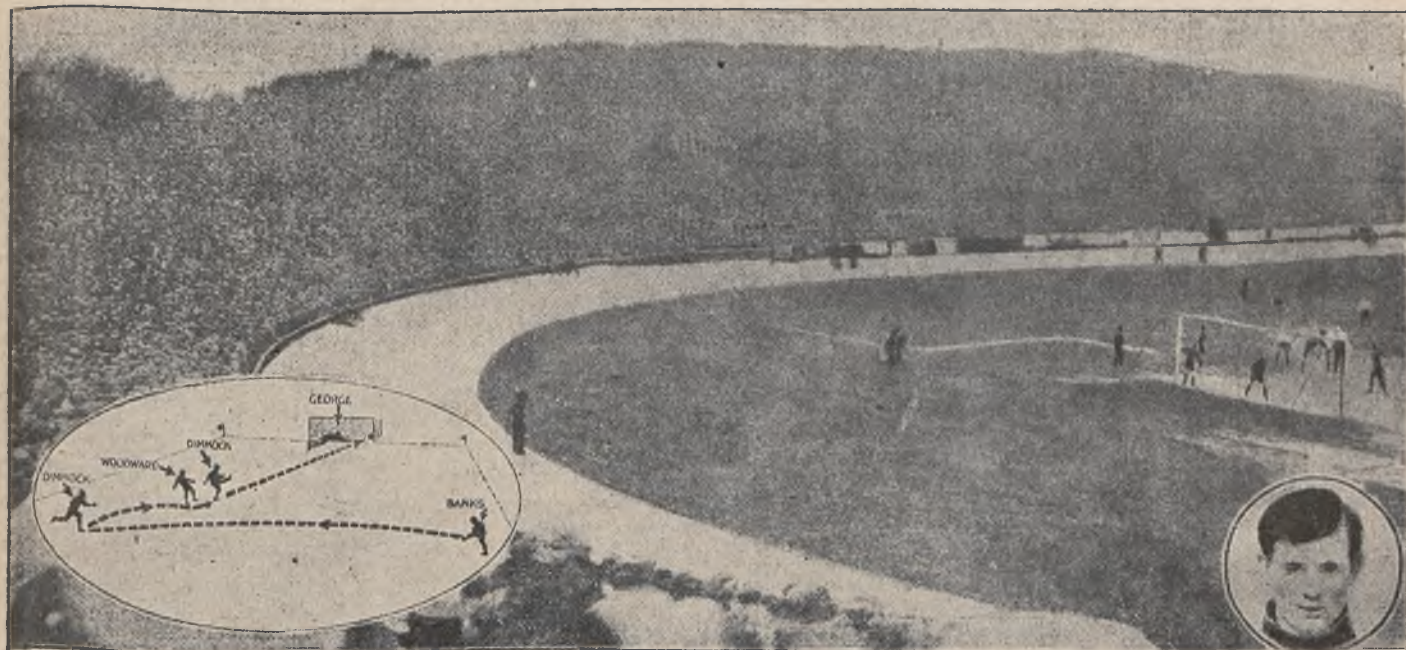
Wychodzi w każdy piątek.

Prenumerata kwartalna	Mp. 240 —
„ półroczna	„ 450 —
„ roczna	„ 900 —

ROK I.

KRAKÓW DNIA 27. MAJA 1921 ROKU.

NR. 2.

Powyżej plac sportowy angielskiego klubu Chelsea koło Stamford Bridge w Londynie, na którym odbyły się w kwietniu b. r. przy udziale 73.000 widzów mistrzowskie zawody o złoty puchar Anglii, w których zwyciężyła 1:0 drużyna Tottenham Hotspur, obecny mistrz Anglii. Tłumy, tworzące żywe Himalaje na terasie dookoła placu, nagrodziły burzą oklasków Dimmoca, słynnego lewego skrzydłowego klubu Tottenham, którego goal zadecydował o przeznaczeniu pucharu.

Na lewo szkic zwycięskiego ciągu Dimmoca.

Na prawo jego fotografia.

Kto zapłaci z góry prenumeratę pół-
roczną od 1. lipca do końca 1921 r.

otrzyma

„Tygodnik sportowy”

bezpłatnie do 1. lipca.

Abonujcie „Tygodnik Sportowy”

Totalizator.

„Daję pięć punktów „vor“ na Wisłę“. — „Stoi!“ Dwa lisy!“ — Na Wisłę, czy na Cracovię, na Makkabi, czy na Jutrzenkę, — na wygraną, czy też przegraną, — wszystko jedno, — byle zakład stał. Mamy wrażenie, że nie tyle chodzi stawiającym czasami wysokie stawki o wygraną, ile raczej o ciągle biczowanie nerwów, o utrzymywanie ich w bezustannym napięciu, którym sam przebieg gry nie wystarczy.

Jak niemoralnem i nieetycznem jest stawianie na drużynę całą, lub też na pojedynczych graczy, niezmownie wyścigowe, zbytecznem jest chyba dowodzić; przekracza ono stanowczo ramy przyzwoitości i kulturalności. — Zapominają zapaleni hazardowcy o tem, jak wysokie zadania stawia nam sport rodzimy, wychowanie fizyczne karlejacej młodzieży i że zbrodnią jest bezczęścić uzewnętrznianie się sportu i jego maksymalnych wyników przez zakłady i hazard.

Zdajemy sobie dokładnie z tego sprawę, że większa część publiczności przychodzi na matche li tylko dla zaspokojenia ciekawości i naprężenia nerwów, a zniżenie tylko ilość prawdziwych i uświadomionych miłośników sportu, przychodzi nacieszyć się widokiem młodzieży, która tężyzną i wytrwałością walczy o lepsze, w sposób szlachetny i przepisami oznaczony, ze swoim przeciwnikiem sportowym oraz podziwiać strategiczną i techniczną umiejętność grających partji. Nie mniej uważamy to za swój obowiązek i zadanie, zwrócić publicznie i publicystycznie uwagę na niestosowność takich zakładów, chociażby kosztem niepozyskania i zrażenia części publiczności sportowej.

Sport a wiedza.

I.

„Hic deficit orbis terrarum“ — tu kończy się świat. Ta dewiza starożytnych geografów i dziś jeszcze charakteryzuje stan naszej wiedzy urzędowej, widnieje allegorycznie nad gmachem almae matris i stoi na straży, nie przepuszczając bez cenzury żadnej nowej myśli, żadnego chociażby najzdrowszego nowatorstwa, jeśli nie da się włożyć w ciasne ramy dogmatu.

Historja rozwoju kultury uczy nas dosadnie, jak ciężkie bóle porodowe przechodziły wynalazki w każdej dziedzinie wiedzy. Kiedy Harvey ogłosił swe odkrycie o krążeniu krwi w organizmie ludzkim, ochrzczono go warjatem. Franklinowi również przepowiadano wraz z jego gromochronem przyszłość w zakładzie dla obłąkanych, a Mayer, największy umysł, jakiego ludzkość wydała, rzucił się wraz z swem prawem o zachowaniu energii na bruk uliczny z własnego mieszkania, straciwszy wiarę w siebie i zwycięstwo prawdy.

A jednak gromochrony widnieją na wieżach i kominach fabrycznych, a o obiegu krwi uczą w szkołach średnich bez żadnych wątpliwości.

Prawda ródzi się w bólach....

Dziś wiedza urzędowa mieni się na szczycie swej potęgi, zna każdy atom we wszechświecie, zna głębie otchłani morskich i bieg ciał niebieskich. Ale sprecyzowanej nauki o naszej jaźni, o nas samych, o cudzie automatyzmu organicznego, o tajemnicach stosunku duszy do ciała i jej istocie, nie posiadamy, jak gdyby mniej nas o interesowało, niż morze i niebo...

Znaną jest bajka o księciu indyjskim, który zebrał na swym dworze uczonych swego rozległego kraju, aby mu każdego dnia wyjaśniali niezrozumiałe zjawiska. Na pytanie jednak każdemu powtórzone: „Dobrze — uczony panie — ale powiedz mi teraz, czem ja jestem, wytłumacz mi zagadkę mojego istnienia?“ — nie odpowiedział żaden.

A przecież pytanie to zadać sobie musimy wcześniej, czy później i odpowiedzi na nie szukać musimy, chociażby ze względu na oportunistyczny codzienny...

Stań przed lustrem, napręż muszkuły na krzyż wyciągniętych rąk, zastanów się nad cudowną tajemnicą własnego perpetuum mobile, a zgrzeszysz napewno przeciwko zasadzie „nihil admirari“, dziwić się będziesz sobie, zobaczysz obcy, niezrozumiały dla ciebie twór, zagadkę przyrody!

Toteż już Sokrates sędziwy mawiał do swych uczniów: „gnōti seauton“, poznaj siebie, gdyż to poznanie jest podstawą i pierwszym stopniem wszelkiego poznania. Jego następcy w walce o prawdę nie poszli za jego dewizą, zboczyli grubo, bo o odległość ciał niebieskich...

Nie miałbym odwagi powoływać się w moich skromnych wywodach na wezwanie Sokratesa i późniejszych wielkich umysłów, ani niepozorną motyką godzić w księżyc uniwersyteckiego światła, gdyby nie świadczyły dalsze przykłady z historii kultury o tem, że i małe zjawiska, jak i mali ludzie, byli chociażby pośrednio pobudkami przewrotów w nauce i dogmatach. A o taki przewrót mi chodzi, o wszczęcie dowodów, dochodzeń i dociekań, prowadzących do nowej prawdy: że sport uważany dotychczas za zabawę, grę, w najlepszym wypadku środek do fizycznego wychowania pokoleń, jest samodzielną gałęzią wiedzy, jest działem dla siebie i to tak ważnym, że wszystkie wszechnice znaleźć powinny miejsce na katedrę sportu.

Publiczność przyglądająca się interesującej grze w piłkę nożną, skokom narciarskim, lub zawodom lekkoatletycznym, widzi ciekawe zawiłkiania, niezwykle wyniki i zwycięstwo silniejszego nad słabszym, ale zupełnie nie zastanawia się nad wewnętrznymi pobudkami tych zjawisk, nad tym przyczynowo-skutkowym związkiem między ćwiczeniem sportowca, a jego jaźnią, jego współpracą uczuciowo-myślową. Zachodzi się bowiem między uczuciem, bezwiedną esencją mózgowych funkcji, świadomością myślowymi procesami, a zewnętrznymi odruchami i ruchami przy uprawianiu ćwiczeń sportowych, taki ścisły związek, jaki istnieje między prężnością pary wodnej, a ruchem maszyny parowej, która znów porusza cały szereg mniejszych, skomplikowanych maszynek i urządzeń, tylko, że te pierwsze więcej tajemnic w sobie mieszczą, bo mniej uwagi im poświęcano. Tajemnice żądają badań, dociekań i dochodzeń, a eksperymentu wraz z teorią z nich wyciąganą, dadzą wiedzę: — wiedzę sportową.

Dlaczego procesy chemiczne wewnętrzne powodują zmęczenie przez samootrucenie organizmu, dlaczego ruch nogi jednego, słabszego fizycznie, sprowadza piłkę wprost do wymierzonego celu, podczas gdy ruch drugiego, silniejszego chybia celu; dlaczego...

(C. d. n.)

g.

Przegląd sportowy lokalny.

21/5 Wisła — Jutrzenka (mistrzostwo kl. A.)

2 : 1 (1 : 0).

Druga runda walk o mistrzostwo klasy A. — K. Z. O. P. N. rozpoczęła się ubiegłej soboty zawodami między Wisłą a Jutrzenką, które w pierwszym tegorocznym spotkaniu wypadły bez rozstrzygnięcia 3:3.

Skład Wisły: Szubert, Bujak, Kaczor, Turmiński, Śliwa, Szpurna, Węgrzyn, Bogdan, Danz, Kowalski, Marcinkowski.

Skład Jutrzenki: Unger, Gleitman, Offen, Natan, Furman, Pitzele, Krumholz, Grünberg, Klotz I, Fischer, Strumpfner.

Przebieg gry początkowej wykazał znaczny postęp Jutrzenki. Dobre ustawianie się, spokojny dobry „plas“ i współdziałanie ataku z pomocą. Toteż ta część zawodów bezwzględnie postawiła Jutrzenkę wyżej od Wisły. Dziwną jednak niewytrzymałością odznaczają się gracze Jutrzenki, bo już 25 minut po rozpoczęciu gry, mimo początkowej przewagi, oddają prowadzenie gry Wiśle, która też z nieustannych ataków wykrzesala wreszcie gola. Do pauzy 1 : 0. Po pauzie Wisła panuje na placu. Tyły jej wprost nie dopuszczają ataku Jutrzenki poza połowę, Kaczor gra jako czwarty w pomocy, Śliwa jako szósty w ataku, ale jest to tylko przewaga graczy starszych i bardziej otrząskanych w footballowej walce, niż wyższość taktyczno-kombinacyjna. Szubert ma mało roboty. Bujak i Kaczor dobrzy. Turmiński, grający jeszcze ciągle systemem z czasów Robotniczego Klubu Sportowego przed 10 laty, ale w każdym razie jako stary sportowiec zasługuje na pochwałę. Mało mamy graczy starszych, nie rezygnujących z uprawiania sportu. Śliwa nareszcie przeniósł się na swoją dawną, najbardziej jego kwalifikacjom odpowiadającą pozycję, do środkowej pomocy i wykazywał też bezsprzecznie swoją klasę, będąc wszędzie i zawsze, gdzie była groźna sytuacja i pełna ofenzywa. Szpurna robił swoje, niestety Marcinkowski nie umiał wyzyskać jego pracy i psuł nieprzerwanie wszelkie usiłowania ataku posuwania się naprzód. Marcinkowski musi się trzymać linii, kreski autowej i nie bawić się, inaczej jest zbyt technicznym. Reszta ataku Wisły pracowała rzetelnie, chcąc zrehabilitować swą drużynę i wynik uprzedni, ale grała mimo wszystko górą, nie umiając sobie przyswoić stoppongu stałego. Tylko Danz, który stanowczo posiada wybitną technikę i zręczność stopponguje umiejętnie i skutecznie i zaczyna się odzwyczajać od egoistycznej gry, kombinując ze swymi sąsiadami. — Jutrzenka posiada materiał, który pod kierunkiem nowego trenera Zeislera powinien się wyrobić. Unger w bramce jest już śmielszy, ale za młody i bez rutyny, spokoju więcej koniecznie mu potrzeba. Offen, najspokojniejszy i najprzystojniejszy gracz drużyny, pewny siebie, stanowiłby z Klotzem I. dobrą parę obrońców. Gleitman jest odważnym, ale ma mało techniki, inteligencji w grze i brak mu zupełnie wyszkolonego rzutu głową. Nie możemy się powstrzymać od skarcenia pomysłu, aby tak dobrego baka, jakim jest Klotz I usuwać z pozycji odpowiadającej całej jego naturze i psychologii i stawiać go na środek ataku, gdzie jest zerem

i gorzej się znajduje, niż ktokolwiek inny. Obrona Jutrzenki na tem wiele traci, a atak nie zyskuje. Pomoc grała lepiej niż w poprzednich matchach. Najlepszym był Natan, Furman wiele pomaga atakowi, ale zapędza się w zapale zanadto naprzód i brak go później w defensywie. Pitzele jest dobry, nie umie tylko podać swym lewym napastnikom i po wybiciu ładnym piłki bije niepotrzebnie górą naprzód, psując swoją własną uprzednią pracę. Najlepsze w ataku Jutrzenki są skrzydła, bawią się tylko wózkami za długo. Fischer ciągle woła „pas“, sam jednak nie podaje odrazu, psując tempo, Grünberg najpracowitszy, bezpretensjonalny, skromny, ale w gruncie rzeczy najsukuteczniejszy, zrobił też, po speszeniu się dwóch swoich kolegów, bramkę Wiśle.

Ku końcowi gry, nad zmęczoną hyperkombinacjami Wisłą, uzyskuje Jutrzenka niespodziewanie przewagę i ustawicznie grozi wyrównaniem. Z Reymanem w ataku byłaby Wisła stanowczo lepiej wyszła, a z Klotzem w obrobie mogłaby Jutrzenka nie przegrać.

Sędziował p. Dr. Lustgarten, nie mając wielkiej pracy z graczami, którzy widocznie ostatnimi karami za nielojalną grę nastraszeni, mitygowali się w brutalnych zewnętrznych objawach.

22/5. Czarni (Lwów) — Cracovia 1:6 (1:2).

Senior sportu footballowego w Polsce, nauczyciel Cracovii z r. 1906 i 1907, nie umie się podźwignąć z powojennej zawieruchy i mimo znakomitego sportowego materiału, przez brak odpowiedniego treningu i wszczęcia metody gry, — nie może się wznieść na poziom, któryby z łatwością mógł osiągnąć przy należytem kierownictwie technicznym.

Cracovia musiała do pauzy przetrwać skutki przymusowych ferji trzecztygodniowych i dopiero po pauzie ocknęła się z drzemki świątecznej wykazując odrazu nadzwyczajną klasę.

Przed sędzią p. Obrubańskim stanęły drużyny w następującym składzie:

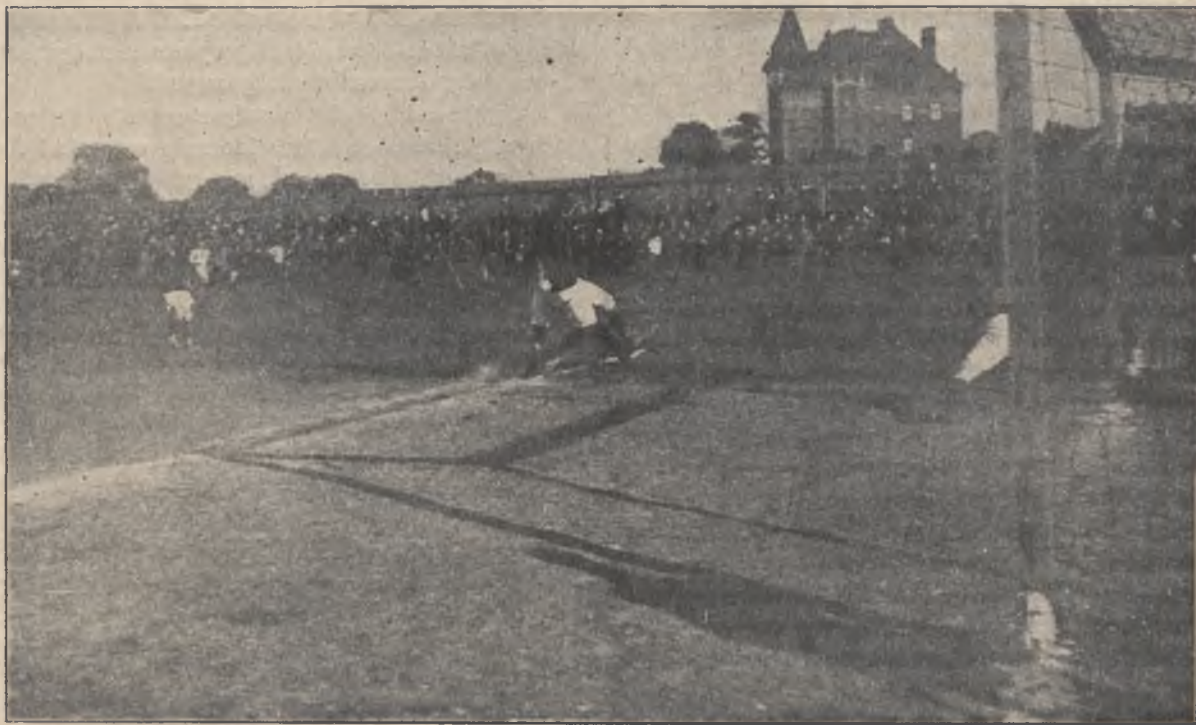
Czarni: Winnicki, Sedlacek, Hawling, Kmiciński, Kopeć, Hauler, Müller, Witkowski, Szafarz, Kowalski, Scott.

Cracovia: Latacz, Gintel, Fryc, Styczeń, Cikowski, Synowiec, Mielech, Kotapka, Kałuża, Kogut, Szperling.

Z początku gra dość równomierna, „Czarni“ rozporządzając znakomitymi biegaczami rwą naprzód, Cracovia zaś akkomoduje się powoli do ich metody szybkiej, ale bezcelowej i rezerwując się w tempie przyzwyczajają swój organizm wypoczęty powoli do wysiłku matchowego. Znać u niej u wielu graczy wyjście z treningu i powtórzenie lekcji już zapomnianych. Również i nowowalcowany plac, powodując wiele niespodziewanych fałszów, hamuje graczy obustronnie we wykonaniu celowych zamierzeń. Dopiero w 16. minucie uzyskuje Cracovia przez Kałużę pierwszą bramkę, oraz w 21 minucie drugą. Młody, stremowany i niepewny siebie bramkarz Cracovii wywołuje u backów tejsze pewną irytację i Czarni wykorzystując to, osiągają przez swego prawego łącznika pierwszego gola. Do pauzy 1:2 na korzyść Cracovii. Po pauzie sytuacja się zupełnie zmienia. Cracovia przed pauzą całkiem bez formy, nagle odradza się. Z pedantyczną celowością prowadzona kombinacja całego ataku, poparta wybornie przez niestrudzonych pomocników, daje

Cracovii sposobność wykazania wszelkich przymiotów technicznych poszczególnych graczy i całości drużyny. Znakomitym jest Szperling, najlepszy technik w Polsce, nigdy nie zawodzący i stwarzający nieustannie matematycznie odmierzonymi centrami i prześlicznymi niskimi havoleyami, najgroźniejsze sytuacje dla przeciwnika. Kogut zwinny, ironiczny, najniebezpieczniejszy strzelec z lewej strony, wymaga tylko maleńkiej reparacji prawej nogi, czem powinien się zająć p. Poszonyi, gdyż nie ucho- dzi, aby gracz ataku Cracovii nie władał obunóż. Często też bije on w nogi lub brzuch przeciwnika, zamiast po- dać dokładnie swemu sąsiadowi. Zgranie jego z „Mu- niem“ jest rzeczywiście zadziwiające. Kałuża kieruje faktycznie myślowo i taktycznie atakiem, jego kilkakrotne piękne, celowe podanie uwieńczone zostało goalem, to

zadziwia inteligencją, biega słabiej od innych, a zawsze ma lub dostanie piłkę. Mózg jego pracuje więcej może i nie gorzej, niż nogi. Najlepszy taktyk i strateg Cracovii, niezmordowany i niezmęczony, psychicznie najwy- żej stojący, jest źródłem siły i zapału drużyny swojej, której jako kapitan od szeregu lat przewodzi. Obecnie obchodzi 11 letni jubileusz nieprzerwanej gry w I. dru- żynie Cracovii, z okazji czego składamy mu na tem miejscu serdeczne życzenia. — Cikowski jest oryginalnym graczem sui generis. Najpracowitszy i najruchliwszy, jest w obronie, pomocy i ataku, na przodzie zawsze, gdy atak prowadzi, w tyle, gdy defenzywa konieczna. Robi wszystko, co tylko można wymagać od środkowego po- mocnika, czasami nawet więcej. Jego strzał na bramę z daleka lub z wolnego, jest często niebezpieczniejszym,

Z MATCHU »CRACOVIA« — »CZARNI« W KRAKOWIE.

Piękne przebiecie się Koguta z Cracovii udaremnione przez obrońcę Czarnych.

też lwią część zasługi bramek strzelonych przez jego łączników właściwie jemu przypisać należy. Kotapka, po- prostu „mikrus“ zadziwia swoją ruchliwością i silnym, pewnym, zawsze prawie skutecznym, dolnym strzałem. Niepotrzebnie używa on jeszcze wraz z Kałużą, rozpo- rządząc przeciw wysoką techniką, drobnych misternych „faulów“. Mielech wchodzi już na nowo w formę i pra- cuje rzeczywiście jak „maszyna“, rwąc naprzód błyska- wicznie. Cały atak Cracovii jest nadzwyczajnie zgrany, wyszkolony systematycznie, znać na nim jeszcze szkołę Koźelucha z przeszłości i pracę kombinacyjną Poszonego. O pomocy Cracovii nie trzeba wiele mówić, choć mo- żnaby i powinno się najwięcej. Cracovia stoi na swojej pomocy. Takiego gracza, jak Synowiec, niema drugiego w całej Polsce. Poważny, uświadomiony, sportowiec w każ- dym calu, przeszedłszy trening Dlabaca i Koźelucha, stał się filarem swego klubu i drużyny. Jego ustawianie się

niż blizki strzał gracza z ataku. Próba Stycznia, ćwiczo- nego w 20 pp. na prawej pomocy, okazuje się niezłą. Możnaby nawet powiedzieć, że jest on lepszym już te- raz na tej pozycji, niż w ubiegłym roku na środku ataku. Gintel do pauzy chwiejny i niepewny, po pauzie osiągnął jak zwykle swój stały poziom. Stanowczo najinteligent- niejszy gracz w Cracovii. Jego obrona polega nie tylko na wybijaniu świetnem, lub na wspaniałych dalekonośnych nie wysokich, świadomie kierowanych do i dla ataku rzutach, ale przedewszystkiem na wyrafinowanem usta- wianiu się. Sposób jego obrony jest tak optymistycznym, iż w najniebezpieczniejszych sytuacjach jeszcze budzi nadzieję ratunku. Fryc, nieokiełznany w temperamencie, gra więcej siłą, niż techniką, mimo to dobry, pełen za- pału i poczucia swej odpowiedzialności, spełnia przy ta- kich pomocnikach jak Synowiec i Cikowski, swe zadanie zadowalająco.

Z gości zasługują na wzmiankę, lewy obrońca, środkowy pomocnik, prawe skrzydło i lewy łącznik. „Tadek” jest podziwienią godny. Mimo swej tuszy, jeszcze najruchliwszy. Szkoda, że niedorzeczny pomysł niefachowej pozycji prawego backa, gdzie swego czasu, jako młody uczeń gimnazjalny, podziw budził niesłychany, do ataku, gdzie się obecnie, mimo swego klubowego patriotyzmu właściwie już nie nadaje, gdyż jest za ciężki. Restytucja na starą pozycję, byłaby wskazana.

Po pauzie uzyskuje Cracovia z łatwością cztery punkty, a to w 5. min. z kombinacji Kałuża, Kogut, słupek, Kotapka, w 10.5 min. przez Koguta, w 20 min. ślicznym strzałem Kotapki i w 37. min. z cudownego podania Kałuży przez Koguta.

Sędziował dobrze, nieco flegmatycznie p. Obrubański.

System Linga w ogólnych zarysach.

I.

Pisać dziś o systemie Linga byłoby anachronizmem lub uprawianiem historjozofji, ponieważ przeszedł on takie przeobrażenia epokowe, że w swej czystej formie, w jakiej ją stworzył Ling nie przedstawia dziś naukowej wartości.

Fizjolog światowej sławy Dr. Thörngrön, rodak Linga, dokonał ostatecznego przeobrażenia i usunąwszy chromające niedomagania stworzył nowoczesny system, ściśle naukowy, oparty na doświadczeniach nowoczesnej fizjologii mięśni i ruchu, niemniej czerpiąc z doświadczeń naszych starych nauczycieli Greków, od których ludzkość długie jeszcze wieki uczyć się będzie myśleć i działać.

System Linga-Thörngröna wychodzi z założenia, że ćwiczenia cielesne nie mają za zadanie utrzymanie i wzmacnianie ogólnej zdrowotności organizmu, a nie wyrobienie tej lub owej partji mięśniowej. Założenie to doprowadza do zaciętej walki z systemem niemieckim, opartym na ćwiczeniach, dostosowanych do rozmaitych przyrządów narodowych, powodujących braki podstaw naukowych właśnie forsowanie nadmierne jednej partji mięśniowej na niekorzyść drugiej.

Thörngrön dzieli cały swój kompleks ćwiczeń cielesnych na 10 grup. zależnie od partji mięśniowych lub organów wewnętrznych, które podlegać mają ewolucyjnej sanacji, przyczem podkreślić należy, że sanacja w znaczeniu ćwiczeń odnosi się tylko do zdrowych organizmów, bez skazy ułomności, a dąży tylko do podtrzymania i doskonalenia zdrowotności.

Każda z tych grup mieści w sobie kilkadziesiąt ćwiczeń mniej lub więcej skomplikowanych, określonych i ściśle ograniczonych kwalitatywnie i kwantytatywnie, a kierownik, ćwiczenia te prowadzący, musi przestrzegać nie tylko doskonałego wykonania formy, ale nie śmie również przekroczyć przepisanego czasu chociażby o odłamki minut ani dowolnie pojedyncze ćwiczenia łączyć w kombinacje własnego tworu; precyzyjność ta jest dokładnie uzasadniona, ponieważ każdy przepisany tamże ruch zbudowany jest na podstawach zwięzłej koordynacji i doświadczeniach przyrodniczo naukowych.

Lekcja ćwiczeń trwająca zależnie od wielu wychowanków od 40 do 60 minut jest w ten sposób skon-

struowana, że, po kolei podaje się po dwa do trzech ćwiczeń z każdej grupy, pierwszą zaś grupę (ćwiczenia odwodzące krew z przepracowanego mózgu do kończyn) i trzecią (zwieszenia wzmacniające klatkę piersiową i muszkuły nadramienia) powtarza się dwukrotnie.

Tak więc obejmuje cała lekcja dwanaście pojedynczych, odmiennie działających grup, wraz zaś z zabawą ruchową podawaną zazwyczaj w połowie czasu, tworzy harmonijny zespół ruchów, zapewniających nie tylko normalny i przyspieszony rozwój całego układu mięśniowego, ale i worka sercowego, płuc i przewodów pokarmowych. I to właśnie należy poczytać za największą przysługę Thörngrönowi, że daje podczas lekcji wydatną pracę całemu organizmowi nie wyjąwszy narządów wewnętrznych, przyczem nie grzeszy nudą, ani zbyt niemiernym przemęczeniem ćwiczących.

W następnych numerach tygodnika omówimy dokładniej owych dziesięć grup zasadniczych i zastanowimy się nad racjonalnością tych wszystkich wymagań, bądź co bądź wysokich, jakie stawia odpowiedzialnym kierownikom ćwiczeń cielesnych w ogólności, a ćwiczeń jego systemu w szczególności. (C. d. n.) k.

Przegląd sportowy krajowy.

Z Łodzi.

(Od naszego korespondenta).

»Makkabi« (Kraków) — »Bar Kochba« (Łódź)
7 : 0 (4 : 0).

Dnia 14. maja br. stanęły poraz pierwszy w naszym mieście przeciwko sobie dwie drużyny żydowskie. Nie były to zawody, gdzie każdy poszczególny gracz walczy zaciekle o swoje kolory, był to raczej doskonały dla »Bar-Kochby« trening i nauka. Ostatnie dwie przegrane nie powinny tej młodej drużyny zrażać. Przez ciągły i sumienny trenning może ona dopiąć wysokiego poziomu.

Gra początkowo dość ciekawa. Przez pierwszych 20 min. »Bar-Kochba« doskonale się trzyma, ma nawet kilka pięknych momentów, lecz niestety wyzyskać ich nie może. Wyraźnie daje się zauważyć zmęczenie graczy, nieprzyzwyczajonych do krótkiego podawania przeciwnika, rezygnujących z ataku i przerzucających się do obrony. — Makkabi, która w dniu tym wystąpiła z kilkoma graczami rezerwowymi, nie może z początku znaleźć się na pozbawionym zupełnie trawy, a zupełnie nie nadającym się do gry i bardzo niebezpiecznym z powodu kamieni i otaczającego toru cementowego placu, atoli w 23 m. zdobywa piękną bramkę ślicznie strzeloną przez Heima, po której bezpośrednio w 25 i 35 min. następują dwie dalsze z kombinacji strzelone przez Schneidra I. i tuż przed pauzą czwartą przez Perlmuttera. Po pauzie uzyskuje Makkabi jeszcze trzy bramki w 15 min. przez Schneidra w 40 i 42 przez Perlmuttera. Z Bar Kochby wyróżnili się lewy obrońca Rosenblatt, lewy skrzydłowy Pacanowski i środek ataku Rabinowicz.

O zdolnościach sędziowania p. Kubika niestety nie wiele da się powiedzieć.

1. LWOWSKI KLUB SPORTOWY »CZARNI«.

»Makkabi« (Kraków). — Reprezentacja Łodzi
3 : 3 (0 : 2).

Od niepamiętnych już czasów żadne zawody na boisku Helenowa nie ściągnęły takiego tłumu widzów, jak ostatni match z dnia 15. maja pomiędzy »Makkabi« z Krakowa i drużyną łódzką zestawioną w przeważnej większości z graczy »31 pp. S. R.« dotąd w Łodzi niepokonanego. Dawno już Łódź nie była świadkiem tak pięknej gry, jaką nam pokazali Krakowianie. Drużyna »Makkabi« stała pod każdym względem wyżej od swego przeciwnika. Nie widać tu było tej gry bezmyślnej, brutalnej, tak często u nas obserwowanej. Fakt strzelenia 27 wolnych rzutów, 6 kornerów i 2 karnych nie potrzebuje komentarzy. Matchu tego nie należy uważać za nierozegrany. »Makkabi« (z trzema rezerwowymi graczami) zaimponowała swą grą inteligentną, spokojną, celową, precyzyjną. Całego szeregu najpewniejszych sytuacji nie wyzyskał ponadto atak Makkabi. Sędziował bez zarzutu p. Marczewski.

Ze soboty i niedzieli.

Poznań. Polonia (Warszawa) 3:1, 2:1 (dwa dni).
Warszawa A. Z. S. — Makkabi 4:0 (mistrzostwo).
Kraków. Korona — Polonia 1:1
Mistrzostwa klasy B.
Makkabi II — Jutrzenka II 5:1.
Cracovia II — Wawel 4:1.
Podgórze — Wisła II 2:1.

Wadowice. Korona (Kraków) — Polonia 1:3.

Mistrzostwo I klasy w Poznaniu prowadzi »Warta« 9 p. przed »Unią« 6 p.

Czarni — Pogoń we Lwowie rozegrają dnia 29. maja br. match o mistrzostwo. Krakowskie Kollegium Sędziów zostało uproszone o wydelegowanie sędziego ze swego łona dla prowadzenia tych zawodów.

Makkabi — Jutrzenka w Krakowie rozegrają match o mistrzostwo dnia 29. maja br.

Cracovia rozegra dnia 12 czerwca br. match-rewanż z Czarnymi we Lwowie. W tym samym dniu odbędą się we Lwowie zawody Makkabi (Kraków) — Pogoń.

Polonia (Warszawa) przyjeżdża dnia 4 czerwca do Krakowa dla rozegrania rewanżu z krakowskim »Makkabi«.

Cracovia — Wisła zawody o mistrzostwo, druga tura, odbędą się dn. 5 czerwca br.

Cracovia — Jutrzenka dnia 18 czerwca br.

Makkabi — Wisła dnia 19 czerwca br.

Kraków — Lwów. Powyższe zawody między-miastowe o puchar inż. Żeleńskiego odbędą się w Krakowie dnia 29 czerwca br.

Ujpesti i Kispesti (Budapeszt) przybywają do Krakowa celem rozegrania zawodów z Cracovią.

Ciekawy moment z matchu »Pogoń« — »Makkabi« w jesieni 1919 r.

O mistrzostwo Polski.

Rozgrywki o mistrzostwo Polskiego Związku Piłki Nożnej (P. Z. P. N.) mają się odbyć w następujących wylosowanych terminach:

1. Tura:

- 21/8. Lwów — Kraków w Krakowie.
- „ Warszawa — Poznań w Poznaniu.
- 28/8 Lwów — Poznań w Poznaniu.
- „ Łódź — Kraków w Krakowie.
- 4/9 Lwów — Łódź w Łodzi.
- „ Warszawa — Kraków w Krakowie.
- 11/1 Lwów — Warszawa we Lwowie.
- „ Łódź — Poznań w Poznaniu.
- 18/9 Warszawa — Łódź w Warszawie.
- „ Poznań — Kraków w Poznaniu.

2. Tura:

- 25/9 Lwów — Łódź w Łodzi.
- „ Warszawa — Kraków w Warszawie.
- 9/10 Lwów — Warszawa w Warszawie.
- „ Łódź — Poznań w Łodzi.
- 16/10 Lwów — Poznań we Lwowie.
- „ Łódź — Kraków w Łodzi.
- 13/10 Warszawa — Łódź w Łodzi.
- „ Poznań — Kraków w Krakowie.
- 20/10 Lwów — Kraków we Lwowie.
- „ Warszawa — Poznań w Warszawie.

Ze sportu lekko-atletycznego.

Bieg okrężny Illusr. Kurjera Codziennego

odbędzie się w Krakowie dnia 12. czerwca br. o godz. 10 przedpoł. Tura już ustalona obejmuje 5800 metrów i ciągnie się od startu (Illusr. Kurjer Codz.) Basztową przez Krowoderską, Aleję Słowackiego, Mickiewicza, Wolską, Straszewskiego koło Wawelu i kościoła św. Idziego na Gertrudy, Potockiego do mety na Basztową.

Z prasy sportowej. Przed kilku dniami wyszedł z druku pierwszy numer „Przeglądu Sportowego“, oficjalnego organu krakowskiego związku okręgowego piłki nożnej (K. Z. O. P. N.) w objętości 8 str. druku. Zawartość bogata i umiejętnie urozmaicona, wykazuje wytrawne kierownictwo pod naczelną redakcją znanego działacza sportowego inż. Rosenstocka. Witamy więc siostrzane pismo serdecznie i życzymy mu szybkiego rozwoju oraz pomyślności w pracy organizacji małopolskiego footballu.

Redakcja.

Przegląd sportowy zagraniczny.

Z footballu międzynarodowego.

Budapeszt: Berlin — Budapeszt 2:2.
 Essen: Niemcy zachod. — Holandia wschod. 2:1.
 Amsterdam: Holandia — Szwecja 2:0.
 Medjolan: B. T. C. — Milano 0:0.
 „ Rapid — Union Sportivia 2:0
 Grac: Szwecja — Grac 3:0.
 Essen: Kispesti — Turnerbund 2:0.
 „ „ — Kölner 09. 1:1.
 „ „ — S. C. München-Gladbach 0:0.
 Praga: Slavia — Boldklubben (Kopenhaga) 2:2.
 „ Sparta — „ „ 2:0.
 Spalato: Simmering — Hajduk 2:1.
 Bologna: Rapid — Bologna 4:1.
 Anglja: Szkocja — Anglja 3:1.
 „ Walja — Irlandja 2:1.

Holandja.

Walki o mistrzostwo footballowe w Hollandji przedstawiały się z końcem marca br. następująco:

Ajax 31 p., Blauw-wit 30 p., HBS. 23 p., Haarlem 21 p., UVV. 18 p., DFC. 18 p., Spartaam 17 p., HVV. 16 p., VOC 15 p., VVA. 13 p., Sparta 8 p., AFC. 6 p.

Z ubiegłej soboty. i niedzieli

Praga. Slavia — Guts Muts (Drezno) 5:2.
 S. C. Pardubice — D. F. C. 4:0.
 Viktoria Žižkov — Union Žižkov 2:0.
 „ „ — S. C. Königrätz 5:1.
 A. F. C. Kolin — Vrsovice 4:2.
 Nuselsky S. C. — S. C. Pardubice 3:1.
 Wiedeń. Dalsze rozgrywki o mistrzostwo I. klasy:
 Rapid — Sportklub 3:2.
 W. A. F. — Wacker 2:2.
 Amatorzy — Hertha 2:2.
 Simmering — W. A. C. 2:1.
 Hakoah — Floridsdorf 0:0.
 Rozgrzywka o puchar Vienna — Wacker 4:1.
 Budapeszt. M. T. K. — MAC 5:2.
 Ujpesti F. C. — III. Okr. F. C. 8:2.
 Vasas — VII. Okr. F. C. 1:0.
 F. T. C. — 33 F. C. 4:0.
 M. A. T. C. — Törekves 1:0.
 K. A. C. — B. T. C. 2:2.
 B. E. A. C. — B. A. C. 2:1.
 Czechoslawia: Cieplice. A. C. Sparta (Praga) —
 Teplitzer F. C. 2:0, 20 minut przed ukończeniem gry
 schodzi Sparta z boiska na znak protestu z po-
 wodu wykluczenia pojedynczych graczy obu klubów.
 Opawa. D. S. V. Opawa — S. V. Drahtwerke (Bogu-
 min) 6:0.
 Reichenberg. Reichenberger S. C. — Amatorzy (Ber-
 no) 5:1.
 Berno. Mor. Slavia — Makkabi 2:2.
 Pilzno. Old. Boys (Bazyleu) — S. Pizno 0:2
 „ „ „ — Viktoria 0:0.

Mor. Ostrawa. Makkabi — Ž. R. K. S. (Ostrawa) 5:1.
 Frydek. Hakoah (Witkowice) — S. C. Friedek-Mi-
 stek 2:2.

Ołomuniec. D. F. C. Ołomuniec — Lundenburger
 S. C. 1:1.

Niemcy. Stettin. Vorwärts (Berlin) — Stettiner
 Sportclub 2:1.

Lipsk. Wacker-Germania — Magdeburg 6:0.

Augsburg. Spielvereinigung — Hamburger S. V. 3:1.

Halle. Wacker — Sportfreunde (Wrocław) 2:1.

Rozmaitości sportowe.

Galata F. C. mistrz Turcji przyjeżdża w lipcu br.
 na tournée do Włoch.

M. T. K. z Budapesztu otrzymał zaproszenie na za-
 wody do Ameryki.

Węgierskie Kollegjum Sędziów. Prezesem na rok
 bieżący wybrany został Franz Langfelder (U. T. E.), se-
 kretarzem Teodor Kiss (B. A. K.).

Nowy system sędziowania. W Berlinie noszą się
 z zamiarem zaprowadzenia systemu 2 sędziów do zawo-
 dów footballowych. W tym celu rozpisano ankietę.

M. T. K. we Wiedniu. Mistrzowska drużyna wę-
 gierska gra w tym sezonie jedyny raz we Wiedniu w dniu
 29. maja br. z Amatorami.

M. T. K. został zaproszonym do Portugalji celem
 rozegrania zawodów z tamtejszymi mistrzami.

Węgry zachodnie — Styryja. Zawody te odbędą się
 31. lipca br.

Przeciw profesjonalizmowi. Wszystkie pierwszokla-
 sowe kluby wiedeńskie postanowiły bojkotować niemiec-
 kie kluby w Czechach za systematyczne odmawianie
 im graczy.

Eksport graczy węgierskich do Włoch przybrał
 w ostatnich miesiącach wielkie rozmiary. Obaj bracia
 Karoly z M. T. K. i B. A. K. grają w Savonnie. Guig
 jest w Udine, a Molnar II z M. T. K. w Parmie.

Rugby — match międzynarodowy Francja — Ho-
 landja w Paryżu wygrali, Francuzi 20:10.

Z „Fifty“. Czesi zostali przyjęci do międzynaro-
 dowego Związku footballowego. (Feder. Intern. Footb.
 Assoc.).

Liczba członków północnego związku niemieckiego
 footballowego wzrosła od roku z 59.577 na 86.002
 członków.

Ze statystyki.

Rekord widzów na matchach footballowych, osią-
 gniętym został dotychczas podczas zawodów Anglja —
 Szkocja w Hamptsupartie obok Glasgowa w Szkocji
 w roku 1912. Na matchu tym było 127.307 widzów.

Profesjonalizm został poraz pierwszy zaprowadzo-
 nym w Anglii w r. 1885.

Największy stosunek bramek na matchu o mistrzo-
 stwo I. klasy w Anglii uzyskał w r. 1909 Rottingham
 Forest, bijąc Leicester Fosse w stosunku 12:0.

Siatki bramkowe są wynalazkiem gracza Liwer-

poolu M. Browde. Zostały one zaprowadzone poraz pierwszy w r. 1891 z okazji matchu północnej Ligi przeciw południowej Lidze.

Puchar angielski. Blackburn Rovers, Aston Villa i The Wanderers zdobyli dotychczas po 5 razy puchar angielski.

Preston North End zdobył w r. 1888/89 mistrzostwo Anglii nie przegrywając żadnego matchu (dziesięć lat później uzyskał to samo Glasgow Rangers). W tym samym roku zdobył klub ten także puchar angielski, nie tracąc przytem ani jednej bramki we wszystkich zawodach.

Match Austrija — Szwecja przyniósł dochodu 1,275.000 Kor. austr. brutto.

2.500 funtów szterlingów zapłacił klub Manchester City klubowi Derby County, jako odczepne za gracza Horace Barnes'a. Jest to największa suma, jaką przed wojną za gracza zapłacono.

Personalia sportowe.

Pacista, doskonały bramkarz Simmeringu, kilkakrotny gracz reprezentantki austriackiej, jest od 6. marca br. graczem II. klasowego Donaustadtu.

Mysik znany gracz „Viktorji Žižkov“, gra obecnie w „S. C. Clichy“ w Paryżu.

Swatosch, znany reprezentatywny gracz Amatorów obchodził 17/4. br. swój 10-letni jubileusz gry footballowej.

N. E. Barley, słynny footballista angielski, był przez 10 lat bez przerwy reprezentatywnym graczem w drużynie Anglii przeciw Szkocji.

R. Crompton znany dobrze także na kontynencie, sławny obrońca Blackburn Roversu, grał dotychczas 24 razy jako reprezentant Anglii. Jest to zarazem rekord w zawodach międzynarodowych angielskich. Stefan Blomer grał 23 razy, a G. O. Smith 20 razy.

K. S. »PODGÓRZE« W KRAKOWIE.

Dopiero klęska w zawodach o mistrzostwo przeciw Manchester City, przerwała serję zwycięstw niepokonanego mistrza, który na 60 punktów uzyskał w mistrzostwie 51 p.

250 matchów międzynarodowych rozegrały kluby niemieckie podczas świąt wielkanocnych. Grały one z drużynami holenderskimi, szwajcarskimi, duńskimi, szwedzkimi, austriackimi i węgierskimi.

Najstarszym klubem footballowym w Anglii, a zarazem na świecie jest Sheffield Club, założony w r. 1855.

Pech footballowy. Od listopada 1920 r. nie wygrała drużyna Aston Villa na własnym boisku ani jednego matchu.

Chelsea posiada znakomitą parę backów. Od 3 miesięcy nie otrzymał klub ten w żadnym matchu więcej, jak jedną bramkę.

Rekord footballowy klubu Burnley jest naprawdę bajeczny. 30 matchów rozegrał tenże klub, nie ponosząc żadnej klęski, z tego 21 zwycięskich, 9 nierozegranych.

V. J. Woodward zdobył w zawodach międzynarodowych Anglija — Holandia w grudniu 1909 r. sześć bramek dla swego kraju.

R. Thomsen, strzelił w grze o mistrzostwo między Chelsea — Luton z wynikiem 11 : 1 dla Chelsea 7 bramek.

Bohata, pamiętny w Krakowie lewy skrzydłowy Slavii praskiej, objął w Genewie posadę trenera footballowego przy tamtejszym klubie sportowym Football Club Sestri Ponente.

Emerich Schlosser, znany reprezentatywny gracz M. T. K. z Budapesztu, ma zostać trenerem Związku węgierskiego.

Synowiec znany gracz Cracovii obchodził 22. bm. 11-lecie swej gry footballowej, a w krótkim czasie obchodzić będzie 200-match w barwach białoczerwonych.

Rumbold, długoletni obrońca Vienny, powrócił po przeszło rocznym pobycie w Kolonji znowu do Wiednia i będzie prawdopodobnie znowu grał w Viennie.

Konkurs „Tygodnika Sportowego“

o nagrodę 10.000 Mp.

na wynik matchu o mistrzostwo klasy A.

CRACOVIA ~ WISŁA w dniu 5. czerwca 1921 r.

Warunki: 1. Wynik należy podać na niniejszej wyciętej z Tygodnika Sportowego kartce i albo na kartce korespondencyjnej nalepić, lub też w kopercie na adres: „Tygodnik Sportowy“, Kraków, Zielona 7. przesłać.

2. Wyniki podane na innych kartkach lub pismach nie wchodzą w rachubę.

3. Zgłoszenie musi nadejść do redakcji **najpóźniej na 48 godzin** przed powyższymi zawodami tj. **do dnia 3. czerwca b. r., godz. 6. wieczorem.**

4. Z pomiędzy trafnych zgłoszeń wylosowane przez skrutynium sportowe otrzyma przyrzeczoną nagrodę w kwocie 10.000 Mp.

Konkurs Tygodnika Sportowego w Krakowie o nagrodę 10.000 Mk.

na wynik matchu o mistrzostwo klasy A.

CRACOVIA — WISŁA w dniu 5. czerwca 1921 r.

Wynik..... na korzyść.....

miejsowość:

adres bliższy:

Imię i nazwisko.

Wyciąć!

Północne Towarzystwo Transportowo-

Spółka akcyjna.

Zarząd w Warszawie

Spedycyjne

Spółka akcyjna.

Zarząd w Warszawie

Oddziały: Kraków, Lwów, Katowice, Sosnowiec,
Wiedeń, Łódź, Poznań, Gdańsk.

SPÓŁKA TRANSPORTOWA „CRACOVIA“

KRAKÓW

ulica Grodzka 1. 60,
telefon 270.

DOM SPEDYCYJNO-KOMISOWY

WYSYŁKA TOWARÓW W KRAJU I ZAGRANICĘ.

WIEDEŃ

Schönlaterngasse 7 a,
telefon 3191/VIII.

Przesyłki zbiorowe ze wszystkich większych miast. — Załatwienie pozwoleń przywozowych i wywozowych. — Oclenia towarów. — ODDZIAŁ TARNÓW PL. SIENKIEWICZA 6.

Adres dokładny dla Wiednia: Spółka transportowa „CRACOVIA“

GRÜNBERG & CO.; WIEDEŃ, SCHÖNLATERNGASSE 7 a.

RYDLÓWKA FABRYKA

GWOŹDZI i WYROBÓW ŻELAZNYCH

W PODGÓRZU-RYDLÓWKA

WYRABIA GWOŹDZIE BUDOWLANE, SZTYFTY DRUCIANE,
DRUT PALONY, OCYLE, HUFNALE, ZAWIASY FRANCUSKIE.
PRZYJMUJE WSZELKIE REPARACJE.

Elegancji ton zwycięski
Możesz zyskać w modzie męskiej,
W kapeluszach czy w krawacie
Wielki wybór czeka na cię,
Masz w towarów świetnych kole:
Prima laski, parasole.
Różnierz, szelki, czy w bieliźnie
Zawsze kupi, kto raz liźnie.
Mknij więc, gdyś tanioci świadom:

GOLDMANN
Kraków 18 Stradom.

Perfumerja

Braci Landwirth

Kraków, Grodzka 26

poleca

wszelkie artykuły
kosmetyczne i toaletowe
po przystępnych cenach

Pijcie tylko wyborny miód

*W oryginalnych
butelkach*

„Zagłoba“

*W oryginalnych
butelkach.*

Fabryka miodu „Zagłoba“ Sp. z ogr. por.

Kraków-Podgórze, Rynek 12.

DOM HANDLOWO - KOMISOWY
GERSTEL & TOBIAS

CENTRALA W GDAŃSKU.

WAGONOWA
 SPRZEDAŻ WSZELKICH
 KOLONJALNYCH ARTYKUŁÓW.

ZARAZ DO NABYCIA

LOCO HAMBURG LUB GDAŃSK.

SMALEC, SŁONINA i MĄKA AMERYKAŃ-
 SKA, KAWA, HERBATA, RYŻ, FASOLA,
 KAKAO ZIARNISTE i PROSZKOWE, ŚLE-
 DZIE SZKODZKIE, HOLENDERSKIE, NOR-
 WESKIE i SZWEDZKIE.

SKŁADY W GDAŃSKU i HAMBURGU.

Hurtowny skład

*artykułów toaletowych, gumowych,
 kosmetycznych i galanteryjnych
 polecają*

po cenach przystępnych

Bracia

Weissberg

Kraków, ul. Krakowska 17.

Nadeszły ostatnie nowości paryskie
Trikotine, Crèpe de Chine,
Fulary, Crèpe de Georgette

w najmodniejszych kolorach

jakoteż suknie i szlafroki jedwabne, wełniane i etaminowe,
Wybór wielki. oraz wykwinna bielizna. Ceny b. umiarkowane.

Specjalny dział najmodniejszych paryskich dodatków dla modniarek poleca

Dom towarowy Benno Brettner

Kraków, Rynek 13.

Ostatnie modele paryskie kapeluszy damskich, sprzedaż Gertrudy 8, 1. p. na lewo